

199. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende naturalisatie van *Edwin Rudolf Behrend* en 20 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 21 Juni 1933.

WILHELMINA.

199. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Edwin Rudolf Behrend* en 20 anderen, die aan Ons het verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zooveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlander-schap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 955);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Edwin Rudolf Behrend*, geboren te *Bremen (Duitschland)* den 3 Mei 1898, accountant, wonende te *Amersfoort*, provincie *Utrecht*;
- 2°. *Stephan van den Bogaard*, geboren te *Hecke (Pruisen)* den 12 December 1898, arbeider, wonende te *Opladen (Pruisen)*;
- 3°. *Gerhard Wilhelm Büssink*, geboren te *Meiersberg (Pruisen)* den 28 Juli 1899, landbouwer, wonende te *Wülfrath (Pruisen)*;

- 4°. *Heinrich Johann Engels*, geboren te *Dusseldorp (Pruisen)* den 24 Juni 1900, arbeider, wonende te *Dusseldorp (Pruisen)*;
- 5°. *Heinrich Hermann Geisink*, geboren te *Brandlecht (Pruisen)* den 20 Augustus 1900, landbouwer, wonende te *Brandlecht (Pruisen)*;
- 6°. *Arnold Joseph Halmanns*, geboren te *Oespel-Dorstfeld (Pruisen)* den 21 Juli 1877, grondwerker, wonende te *Würselen (Pruisen)*;
- 7°. *Bernhard Heinrich Heine*, geboren te *Schöninghsdorf (Pruisen)* den 6 Februari 1895, landbouwer, wonende te *Schöninghsdorf (Pruisen)*;
- 8°. *Augustus Josephus Henricus Hinderdael*, geboren te *Gent (België)* den 11 Maart 1877, boekdrukker, wonende te *Soest*, provincie *Utrecht*;
- 9°. *Reiner Höchstenbach*, geboren te *Ehrenfeld (Pruisen)* den 7 Mei 1890, betonarbeider, wonende te *Keulen-Ossendorf (Pruisen)*;
- 10°. *Tobias Hendrik Jaspers*, geboren te *Hannover (Pruisen)* den 16 October 1899, koopman, wonende te *Hannover (Pruisen)*;
- 11°. *Theodor Levi*, geboren te *Sennfeld (Baden)* den 16 Mei 1906, procuratiehouder, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 12°. *Johanna Maximiliana Fanny Lösch*, geboren te *Linares (Spanje)* den 3 Juli 1910, zonder beroep, wonende te *Heerlen*, provincie *Limburg*;
- 13°. *Iri Ölberg*, geboren te *Suszno (Polen)* den 11/24 December 1893, juwelier, wonende te *Bandoeng (Nederlandsch-Indië)*;
- 14°. *Ida Person*, geboren te *Romny (Rusland)* den 24 Mei/5 Juni 1885, leerares, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 15°. *Kurt Riege*, geboren te *Menado (Nederlandsch Indië)* den 13 Juni 1910, hulp-machinist, laatstelijk wonende te *'s-Gravenhage*, thans varende;
- 16°. *Dementy Staritsky*, geboren te *Kizlar (Rusland)* den 31 Juli/13 Augustus 1891, zonder beroep, wonende te *Haarlem*, provincie *Noordholland*;
- 17°. *Johannes Hendrikus Stroot*, geboren te *Frensdorf (Pruisen)* den 26 November 1899, arbeider, wonende te *Nordhorn (Pruisen)*;
- 18°. *Mr. Henri Daniel Johannes Wolfensberger*, geboren te *Noordeloos (Zuidholland)* den 28 Juli 1904, zonder beroep, wonende te *Tholen*, provincie *Zeeland*.

Artikel 2.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, vierde lid, onder 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlander-schap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 955), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Engelke Abbas*, geboren te *Bellingwolde (Groningen)* den 21 Februari 1896, landarbeider, wonende te *Bellingwolde*, provincie *Groningen*;
- 2°. *Leonard Joseph Königs*, geboren te *Bocholtz (Limburg)* den 1 Maart 1906, mijnwerker, wonende te *Bocholtz (Limburg)*.

Artikel 3.

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 955), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Siegfried Severien Jozef Frans Hinderdael*, geboren te *Temsche (België)* den 1 Februari 1911, medisch student, wonende te *Soest*, provincie *Utrecht*.

Artikel 4.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

199. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van EDWIN RUDOLF BEHREND en 20 anderen moge de ondergeteekende het volgende aanteekenen.

Negen van de een en twintig voorgedragen (artikel 1 onder 2°, 3°, 4°, 5°, 6°, 7°, 9°, 10° en 17°) zijn oud-Nederlanders, die het Nederlandschap door onwillekeurig verzuim buitenslands van de tot zijn behoud vereischte kennisgeving verloren hebben en deswege overeenkomstig artikel 3bis der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 955), voor kosteloze naturalisatie in aanmerking worden gebracht.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 1°, is te Bremen geboren uit eenen vader van Duitschen en eene moeder van Nederlandschen stam. Sinds 1920 is hij in Nederland en Nederlandsch-Indië woonachtig geweest. Hij is voor den tweeden keer gehuwd met eene vóór haar huwelijk Nederlandsche vrouw. Ook zijne vroegere echtgenoot was eene Nederlandsche. Zijne kinderen genieten eene Nederlandsche opvoeding. Als accountant heeft hij een bestaan.

¹⁾ Zijn, met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken, nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De in artikel 1 onder 8° genoemde verzoeker, van Belgische nationaliteit, is sinds 1914 hier te lande gevestigd. Hij gevoelt zich Nederlander. Ook met het oog op zijne kinderen, die in Nederland zijn opgevoed, wordt het Nederlandschap door hem begeerd. Als boekdrukker heeft hij een bestaan.

De in artikel 1 onder 11° genoemde, geboortig uit Semfeld (Baden), is sinds 1924 in Nederland woonachtig en is voornemens te blijven. Als procuratiehouder heeft hij een genoegzaam bestaan.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 12°, is geboren te Linares (Spanje) uit eenen vader van Duitschen en eene moeder van Nederlandschen stam. Hare moeder is met een Nederlander hertrouwd. Sinds 1925 is zij hier te lande gevestigd. Met het oog op hare studie voor onderwijzeres bij het nijverheidsonderwijs in Nederland is zij voornemens in Nederland te blijven.

De in artikel 1 onder 13° genoemde verzoeker is van Russisch-Poolsche herkomst. Sinds 1921 is hij in Nederlandsch-Indië gevestigd. Als juwelier heeft hij een bestaan.

De in artikel 1 onder 14° genoemde verzoekster is van Russische herkomst. In 1893 is zij met hare ouders herwaarts gekomen en heeft sindsdien onafgebroken hier te lande gewoond. Zij is bij het huishoudonderwijs werkzaam. Zij gevoelt zich Nederlandsche.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 15°, is geboren te Menado (Nederlandsch-Indië) uit eenen vader van Duitschen en eene moeder van Nederlandschen stam. Hij heeft in Nederland gestudeerd en zijne familie van moederszijde woont in Nederland. Hij gevoelt zich Nederlander.

De in artikel 1 onder 16° genoemde verzoeker is van Russische herkomst. Sinds 1923 is hij in Nederland woonachtig. Hij is gehuwd met eene vóór haar huwelijk Nederlandsche vrouw, die bij het onderwijs werkzaam is. Ook met het oog op zijne kinderen wordt het Nederlandschap door hem begeerd.

De drie overige voorgedragen — artikel 1 onder 18° en artikel 2 — zijn hier te lande geboren en getogen.

Het wil den ondergeteekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers met het oog op hunne richtige nakoming van de dienstverplichtingen voor naturalisatie tot verminderd bedrag in aanmerking mogen worden gebracht.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 8°, heeft vóór het intreden der meerderjarigheid van zijnen zoon SIEGFRIED SEVERIEN JOZEF FRANS het verzoek om naturalisatie ingediend.

Het is billijk voorgekomen voornoemden zoon alsnog door uitdrukkelijke wetsbepaling als medegenaturaliseerd te beschouwen.

Ten aanzien van allen, met uitzondering van den in artikel 1 onder 18° genoemden verzoeker, geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hunne nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet eene dubbele nationaliteit zullen hebben.

Laatstgenoemde verzoeker moet, om de Zwitsersche nationaliteit te verliezen, na de totstandkoming der naturalisatie als Nederlander eene verklaring afleggen, dat hij afstand doet van het Zwitsersche Staatsburgerschap. Hij heeft zich daartoe bereid verklaard.

De Minister van Justitie,

VAN SCHAİK.